GHID DE STUDIU

ASCULTĂ BINE

Cum să îți dezvolți arta de a-i asculta pe semenii tăi

TYLER ARDILES

Ascultă bine

TYLER ARDILES

ASCULTĂ BINE

Cum să îți dezvolți arta de
a-i asculta pe semenii tăi

MAGNA GRATIA
DASCĂLU, 2026

ASCULTĂ BINE. CUM SĂ ÎȚI DEZVOLȚI ARTA DE A-I ASCULTA PE SEMENII TĂI

Tyler Ardiles

Copyright © 2026 Editura MAGNA GRATIA. Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, stocată sau transmisă în orice formă și prin orice mijloace – electronice, mecanice, prin fotocopiere, microfilmare, înregistrare sau alt fel – cu excepția unor citate scurte în recenzii, fără permisiunea prealabilă a deținătorului drepturilor de autor.

Publicat în original sub titlul *Listening Skills: Mastering the Art of Hearing Others,* de Tyler Ardiles, The Mentoring Project, 2026. Tradus și publicat cu permisiunea The Mentoring Project – www.thementoringproject.com/

Traducerea: Ninel Lazăr. Corectura: Monica Lazăr. Tehnoredactare și DTP: MG Books.

Dacă nu este precizat altfel în text, citatele biblice sunt preluate din Biblia Cornilescu, ediția revizuită. Drepturi de autor British and Foreign Bible Society (BFBS) și Societatea Biblică Interconfesională din România (SBIR) 1924, 2016. Folosit cu permisiune. Referințele biblice notate cu NTR sunt preluate din Biblia, Noua Traducere Românească (NTR). Copyright 2007, 2010, 2016 de Biblica Inc. Toate drepturile sunt rezervate. Folosit cu permisiune.

ISBN: 978-630-351-373-7 (pdf); 978-630-351-374-4 (epub).

Editura MAGNA GRATIA nu susține în mod necesar toate punctele de vedere ale autorilor pe care îi publică.

„Să nu furi” (Exod 20:15).
Respectă drepturile de autor și efortul depus pentru publicarea acestei cărți!
Cerințele MAGNA GRATIA privind drepturile de autor pot fi consultate la adresa de internet www.magnagratia.org/copyright.html.

Editura MAGNA GRATIA
Str. Liliacului nr. 26,
Dascălu-Ilfov 077075
Email: contact@magnagratia.org
Internet: www.magnagratia.org

Cuprins

Introducere 7

Partea întâi. Ce înseamnă să asculți bine? 13

Partea a doua. De ce este atât de important să asculți bine? 27

Partea a treia. De ce este atât de greu? 37

Partea a patra. Cum putem deveni ascultători mai buni? 45

Partea a cincea. Încotro mergem de aici? 59

Partea a șasea. Diferite tipuri de ascultare 67

Încheiere 89

Despre MAGNA GRATIA

INTRODUCERE

Fratele meu procesează lucrurile verbal. Pe deasupra, el este și o persoană nocturnă. Asta nu este nicidecum o combinație unică de trăsături de personalitate. Numai că eu procesez lucrurile în sinea mea și sunt o persoană matinală. Iar asta face ca viața să fie interesantă.

Când eram copii, o seară în casa familiei Ardiles se încheia adesea cu amândoi întinși pe paturile noastre suprapuse, în timp ce Zach mă încânta cu povești despre lucruri exotice la care el visa sau cu reflecții despre un film pe care îl văzusem recent. Pe măsură ce glasul lui continua să curgă, mie îmi era tot mai greu să mă concentrez. Alunecând când înspre somn, când în afara lui, mai

prindeam ici și colo câte un cuvânt, dar rareori înțelegeam despre ce vorbea el. Nevrând să mă dau bătut fără luptă, recurgeam la tot felul de tactici dureroase ca să rămân treaz și ofeream câte un „Mhm" asemenea unor ramuri de măslin, pentru a-mi liniști fratele, care devenea tot mai bănuitor. (Și nu era prima lui experiență de felul acesta.)

În cele din urmă, aveam inevitabil să cedez. Cădeam în dulcea liniște a somnului ca un războinic doborât de săgețile dușmanului său, mândru că luptase, dar fără să se ridice la măsura adversarului.

Din nefericire, fratele meu nu mă consideră un mare ascultător, cel puțin nu la lăsarea nopții. Poate că intențiile mele erau bune, dar partea din spatele pleoapelor mele devenea întotdeauna mai interesantă decât poveștile lui Zach. Privind în urmă, îmi este clar că eram departe de a asculta

într-un fel eficace și că nici nu manifestam acel tip de ascultare empatică prin care se clădește încrederea. Acele momente au arătat cât de ușor se pot prăbuși abilitățile noastre de ascultare atunci când confortul sau oboseala ne stau în cale.

În acest scurt ghid de studiu, vom analiza ce caracterizează ascultarea bună. Vom vedea că a asculta bine înseamnă să primim în tăcere ceea ce spune cel dinaintea noastră, să empatizăm cu ceea ce exprimă el și apoi să oferim un răspuns chibzuit. În esență, abilitatea bună de a asculta izvorăște din ascultarea empatică, adică din abilitatea de a păși în lumea altei persoane și de a-i auzi nu doar cuvintele, ci și simțămintele. Când aceste abilități se îmbină, ele produc ascultare eficace, acel fel de ascultare care întărește relațiile, în loc să le dreneze de sens.

Vom aborda acest subiect și cu scopul de

a trăi o viață plăcută lui Dumnezeu. Din acest motiv, acest ghid de studiu va încerca să meargă mai departe decât majoritatea resurselor disponibile despre ascultare. De la Dale Carnegie și până la Elmo s-au spus multe despre ascultare. Însă majoritatea acestor resurse presupun că abordarea noastră față de ascultare ar trebui să fie în primul rând utilitaristă. La urma urmei, ascultarea este o abilitate socială bună. Ea clădește relații, te ajută să urci pe scara ierarhică a unei companii și să reconstruiești încrederea. Totuși, scopul meu în acest ghid nu este doar să te ajut „să-ți faci prieteni și să influențezi oameni". Dacă voi reuși asta, foarte bine. Dar eu țintesc la ceva mai înalt. Vreau să te ajut să asculți ca mod de a-i iubi pe semenii tăi ca pe tine însuți și de a face acest lucru spre slava lui Dumnezeu, o perspectivă care cere ascultare empatică profundă, abilități sincere de ascultare și, în cele din

urmă, o viață modelată de ascultarea eficace.

PARTEA ÎNTÂI. CE ÎNSEAMNĂ SĂ ASCULȚI BINE?

Dacă semeni cât de cât cu mine, știi să recunoști un bun ascultător când îl vezi. În sălbăticie, eu sunt cam la fel de ușor de identificat ca o balenă albă în Sahara. Mai important este să știi cum te simți după o conversație cu un ascultător bun. Te simți încurajat, întărit și mai capabil să faci față provocărilor vieții. Ascultătorii buni par pur și simplu profund interesați de tine și de viața ta, iar scopul lor este să te încurajeze. Ca să folosesc un termen dureros de încărcat de sens, în preajma unui ascultător bun simți că ești „auzit", un sentiment legat îndeaproape de abilitățile de

ascultare, de ascultarea empatică și de acel tip de ascultare eficace care îl face pe celălalt să se simtă prețuit.

Ca ucenici ai lui Isus, noi ar trebui să ne dorim să fim ascultători buni. La urma urmei, Cuvântul lui Dumnezeu ne spune: „Încolo, toți să fiți cu aceleași gânduri, simțind cu alții, iubind ca frații, miloși, smeriți" (1 Petru 3:8). Desigur, acest lucru implică cel puțin să-i ascultăm pe ceilalți cu atenție. Scriptura ne spune și mai explicit că „orice om [trebuie] să fie grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie" (Iacov 1:19). O astfel de poruncă trece cu mult dincolo de tehnică și ne cheamă să cultivăm acele abilități de ascultare care izvorăsc dintr-o inimă care Îl imită pe Hristos.

Acolo vrem să ajungem. Cum putem deveni astfel de ascultători? Înainte de a răspunde la această întrebare, trebuie să cădem

de acord asupra a ceea ce înseamnă să asculți bine. Având în vedere scopul acestui ghid de studiu, putem defini ascultarea bună ca primirea în tăcere a ceea ce spune cineva, empatia față de ceea ce acel om exprimă și apoi oferirea unui răspuns chibzuit. Aceasta este o definiție simplă, dar ne va ajuta să luăm în considerare toate elementele esențiale ale ascultării eficace, și să înțelegem barierele ascultării care ne stau atât de ușor în cale.

Hai să analizăm lucrurile pe rând.

Primirea în tăcere ceea ce are de spus cineva

Aceasta este partea cea mai intuitivă a ascultării și, totodată, cea mai grea. A primi *în tăcere* înseamnă că deopotrivă gura și mintea trebuie să stea liniștite. Pentru a asculta bine, mintea ta nu trebuie să hoinărească spre următoarea masă, spre vibrația telefonului din buzunar sau spre câinele

cu înfățișare caraghioasă pe care îl vezi pe fereastra cafenelei. Ascultarea bună presupune și să păstrezi literalmente tăcerea, cu excepția reacțiilor audibile care arată că urmărești ceea ce celălalt spune. Asta nu înseamnă că nu există momente potrivite pentru intervenții sau întreruperi bruște, dar ascultarea bună se caracterizează prin primirea *în tăcere* a ceea ce o persoană are de spus.

Primirea în tăcere este adesea locul în care apar multe dintre barierele ascultării, lucruri precum oboseala, nerăbdarea, răspunsurile pregătite dinainte, atitudinea defensivă sau simpla distragere a atenției. Identificarea acestor bariere ne ajută să vedem cum să le depășim, mai ales dacă vrem cu adevărat să învățăm cum să fim ascultători buni.

Pentru a explica mai pe larg, asta înseamnă să *primim* în tăcere ceea ce ni se

spune. Noi ne trezim foarte des că tragem concluzii despre ceea ce spune o persoană înainte ca acea persoană să-și termine explicația. Odată ce am ajuns la concluzii, de fapt nu facem decât să așteptăm ca persoana respectivă să termine de vorbit, ca să putem răspunde.

Ascultarea bună presupune să asimilăm și să cântărim ceea ce spune cineva până când acea persoană încheie de vorbit. Înseamnă să faci o pauză înainte de a răspunde. Trebuie să prinzi mingea înainte de a o pasa înapoi. Acest tip de atenție este fundamental pentru ascultarea empatică, deoarece ne permite să primim nu doar cuvintele unei persoane, ci și emoțiile ei.

În cele din urmă, înseamnă să asculți în felul acesta ceea ce *o persoană* are de spus. Acest lucru implică cel puțin două aspecte.

În primul rând, orice persoană cu care

vorbești este purtătoare a chipului atotputernicului Dumnezeu. Acea persoană merită timpul și atenția noastră. Așa cum a spus C. S. Lewis într-un fel atât de pătrunzător, „nu ai vorbit niciodată cu un simplu muritor". Acest lucru le conferă demnitate conversațiilor tale cu oameni care, altminteri, ar putea fi considerate o pierdere de timp. El ajută la potolirea iureșului tot mai mare al preocupărilor care ne împiedică să avem conversații lungi. Interlocutorul tău este creat după chipul lui Dumnezeu. Noi Îl ascultăm pe Dumnezeu, Creatorul nostru. Într-un sens derivat, cei ce poartă chipul Lui merită să fie ascultați de noi, chiar dacă vorbele lor nu au aceeași autoritate asupra noastră. A-L onora astfel pe Domnul se află în centrul ascultării eficace.

Al doilea lucru de remarcat cu privire la persoana pe care o ascultăm este importanța

cuvintelor ei pentru tine, în contextul relației tale cu ea sau el și al lucrurilor pe care le știi despre acea persoană. Cuvintele păstorului tău ar trebui să aibă o greutate diferită de cele ale colegului tău de serviciu, care este necredincios. Avertismentul unui credincios în vârstă din biserica ta ar trebui să aibă o greutate mai mare decât respingerea comportamentului tău îndoielnic de către un egal de-al tău. Ascultarea bună nu presupune să urmezi orbește cuvintele tuturor celor pe care îi auzi. De fapt, un ascultător foarte bun poate cântări cu seriozitate cuvintele cuiva și apoi le poate respinge. În unele cazuri, un ascultător bun poate întrerupe pe cineva dacă simte că acest lucru este spre binele acelei persoane. Asta cere înțelepciune și rugăciune. Este esențial să iei în considerare cine este persoana pe care o asculți, atât pentru a asculta bine, cât și pentru a-l iubi bine pe cel care vorbește, și

aceasta este una dintre trăsăturile celui care și-a dezvoltat abilități mature de ascultare și înțelege cum să fie un bun ascultător.

Empatizarea cu ceea ce exprimă celălalt

A asculta bine presupune și să empatizezi cu ceea ce spune partenerul tău de conversație. La urma urmei, simplul fapt de a asculta în liniște, de a primi și de a răspunde este prea mecanic pentru a susține o conversație sănătoasă. Multe conversații au luat-o într-o direcție greșită pentru că vorbitorul și-a dat seama că ascultătorului nu-i păsa cu adevărat de ceea ce el îi împărtășea. A empatiza înseamnă să te pui în locul celuilalt, o extrapolare a îndemnurilor, „bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng" (Rom. 12:15). În multe privințe, aici devin vizibile și capătă sens abilitățile de ascultare, în special ale celor de ascultare empatică.

Hai să fim sinceri. Acest lucru este epuizant, pentru că este un standard foarte înalt, la care deseori nu reușim să ne ridicăm. De multe ori, inimile noastre sunt reci sau copleșite de propriile griji și îngrijorări. Alteori ne pasă cu adevărat, dar ne este greu să înțelegem ce simt ceilalți. Acestea sunt câteva dintre barierele de zi cu zi în calea ascultării eficace și ne arată care sunt barierele ascultării pentru care trebuie să ne rugăm.

Și totuși, empatia este esențială pentru o ascultare bună. Gândește-te la felul cum se văd lucrurile din perspectiva opusă: în timp ce ascultarea empatică poate părea imposibilă și epuizantă din perspectiva celui care ascultă, pune-te pentru o clipă în locul celui care vorbește și vei înțelege de ce este atât de importantă. Cu toții tânjim după ascultători empatici care să ne audă când vorbim. Noi suntem dornici să existe cineva care să

ne asculte poverile și bucuriile și să simtă cu adevărat împreună cu noi. Poate și mai clar este că nu ne dorim ca acele persoane doar să ne asculte, să facă o pauză, să ne evalueze cu răceală afirmațiile și comentariile, iar apoi să ofere un răspuns măsurat. Acest lucru ar fi o otravă pentru orice relație autentică.

„Oamenilor nu le pasă cât de multe știi cât timp nu știu că îți pasă". Dacă această maximă este adevărată, înseamnă că empatia este esențială pentru a asculta bine. Într-o anumită măsură, conversația se degradează dacă ascultătorii nu empatizează cu vorbitorii. Acest lucru este cu atât mai adevărat cu cât cuvintele împărtășite de vorbitor sunt mai personale. În fiecare zi au loc ore întregi de conversații superficiale, lipsite de orice măsură de ascultare empatică, și asta pentru că nu se discută niciodată nimic

profund, iar oamenii nu se așteaptă cu adevărat ca vreunei persoane să-i pese. De fapt, ei nu au o relație cu acei oameni. Persoanele pe care le prețuim se așteaptă să empatizăm cu ele atunci când le ascultăm. Iar când prețuim pe cineva, dorim în mod natural să învățăm cum să fim buni ascultători de dragul acelei persoane.

Oferirea unui răspuns chibzuit

În cele din urmă, a asculta bine presupune să oferim răspunsuri chibzuite la cuvintele pe care le-am auzit. Cel mai important cuvânt de aici este „chibzuit". Nu vreau să spun că fiecare răspuns trebuie să fie elaborat sau profund intențional. Vreau să spun, chiar în sensul propriu al cuvântului, că răspunsurile noastre trebuie să fie pline de lucruri bine gândite. Înțelepciunea cere să ne cântărim cuvintele înainte de a le rosti. În unele contexte, asta poate însemna

să așteptăm un timp înainte de a vorbi. În contexte mai relaxate, poate însemna doar să spunem o parte din ceea ce ne-a venit imediat în minte, până când avem câteva clipe să ne gândim dacă gândul nostru complet este bun, adevărat sau folositor în acel moment.

Gândește-te la exemplul lui Isus când le-a întâlnit pe surorile îndurerate Maria și Marta. Fratele lor, Lazăr, tocmai murise într-un mod tragic și aparent evitabil. Maria și Marta s-au apropiat de Isus pe rând și I-au spus exact aceleași cuvinte: „Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu!" (Ioan 11:32). Totuși, Isus le răspunde în modalități foarte diferite. El o provoacă pe Marta, spunând: „Eu sunt Învierea și Viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?"

(Ioan 11:25-26). Aici Isus este îndrăzneț și hotărât. La urma urmei, El era Păstorul ei și știa de ce avea ea nevoie. În cazul Mariei, Isus „S-a înfiorat în duhul Lui" (Ioan 11:33). El a plâns împreună cu ea. Într-adevăr, iată pe Cineva mai mare decât toată înțelepciunea lui Solomon! Pentru o astfel de înțelepciune ar trebui să ne rugăm atunci când vrem să le dăm răspunsuri chibzuite celor din jurul nostru.

S-ar putea spune mai multe lucruri despre acest subiect, dar aceste trei componente se îmbină pentru a ne oferi o imagine cuprinzătoare a ceea ce înseamnă să asculți bine. Dar, din nou, cei mai mulți dintre noi am fi putut scrie o variantă a ultimelor câteva paragrafe. Munca grea nu ține atât de a stabili ce este ascultarea bună, ci de a afla cum să devenim buni ascultători. Vom trata imediat acest lucru. Dar, mai întâi, să

ne gândim în continuare de ce este atât de important să ascultăm bine.

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII ȘI REFLECȚIE

1. Tu asculți „în tăcere”? Sau ai tendința să vorbești mai mult decât să asculți în timpul unei conversații?

2. De ce este atât de important să empatizezi cu persoana pe care o asculți?

3. Ce înseamnă să dai un răspuns chibzuit după ce ai ascultat?

PARTEA A DOUA. DE CE ESTE ATÂT DE IMPORTANT SĂ ASCULȚI BINE?

Ascultarea este vitală pentru comunicare

Comunicarea ar putea fi cea mai importantă abilitate în viață. Așa spune Stephen Covey, autorul bestsellerului *Seven Habits of Highly Effective People* [Șapte obiceiuri ale oamenilor eficienți]. Dacă vrei să ai o relație bună cu copiii tăi, trebuie să comunici bine. Dacă vrei să te căsătorești, trebuie să comunici bine. Dacă vrei să construiești o afacere, trebuie să comunici bine. Problema este că mulți dintre noi credem că totul se reduce la a vorbi clar și corect. Deși aceasta

este o componentă esențială a comunicării, ascultarea este la fel de importantă sau chiar mai importantă. Așa cum am văzut deja, oamenilor nu le pasă ce avem noi de spus dacă noi nu-i ascultăm atunci când ei vorbesc. Sau, chiar dacă ei ne ascultă, riscăm să spunem ceva greșit.

În ambele cazuri, abilitatea noastră de a asculta este esențială pentru construirea oricărei relații și, în cele din urmă, pentru a reuși în viață. De aceea, dezvoltarea abilităților de ascultare este esențială nu doar din punct de vedere social, ci și spiritual, mai ales când ne aducem aminte cât de des ne cheamă Scriptura să „auzim", să ne „plecăm urechea" și să înțelegem.

Ascultarea este o abilitate insuficient dezvoltată

A asculta bine este, de asemenea, o abilitate importantă de dezvoltat deoarece, deși

ea este vitală pentru comunicare, noi îi acordăm relativ puțină atenție. Gândește-te la următorul lucru: există două modalități principale în care noi primim informații: prin lectură și prin ascultare. În mod asemănător, există două modalități principale în care transmitem informații: prin vorbire și prin scriere. Dintre aceste patru abilități, noi petrecem de departe cel mai puțin timp pregătindu-ne să ascultăm bine. Noi dedicăm ani întregi celorlalte trei abilități, dar abia dacă ne gândim la ascultare. Asemenea unui mușchi neglijat, abilitatea multora dintre noi de a asculta bine s-a atrofiat. Asta nu înseamnă că ascultarea este mai importantă decât vorbirea sau decât cuvântul scris, ci că i-am acordat prea puțină atenție și, prin urmare, suntem foarte slab dezvoltați în acest domeniu. Cu toate acestea, Biblia ne aduce aminte în repetate rânduri, prin numeroasele ei versete despre ascultare, că ascultarea

nu este opțională, ci este centrală pentru o viață înțeleaptă.

Ce spune Dumnezeu despre ascultare

Cel mai important lucru pe care îl știm este că ascultarea este importantă pentru că așa spune Cuvântul lui Dumnezeu. De fapt, Biblia are surprinzător de multe lucruri de spus despre ascultare. Pasajele biblice despre ascultare ne ajută să înțelegem cât de mult prețuiește Dumnezeu o inimă receptivă.

ASCULTAREA DE DUMNEZEU

În primul rând, Biblia vorbește cel mai mult despre ascultarea de Dumnezeu. Deși nu acesta este subiectul principal al ghidului de față, acesta este felul principal de ascultare despre care Scriptura vorbește atunci când se referă la ascultare. Ființele create trebuie să ia aminte la cuvintele Creatorului lor. Acest lucru este subînțeles în

pasajele despre ascultare și supunere.

În Ioan 14:15, Isus ne învață astfel:

> „Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele"

Și cum putem asculta dacă nu suntem atenți?

Deuteronom 6:4-5 îi poruncește explicit poporului lui Dumnezeu să asculte:

> „Ascultă, Israele! Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn. Să Îl iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu toată puterea ta".

Și din nou, în Ioan 10:27 ni se spune:

> „Oile Mele ascultă glasul Meu; Eu le cunosc și ele vin după Mine".

Aceste pasaje pun temelia felului în care trebuie să-L ascultăm pe Dumnezeu, cu o atitudine de smerenie, ascultare și atenție.

Ele ne amintesc, de asemenea, că a-L asculta pe Dumnezeu nu înseamnă să ghicim într-o manieră mistică ceea ce El ar vrea să ne spună, ci să fim atenți la Cuvântul Său într-o manieră statornică.

ASCULTAREA OAMENILOR

În al doilea rând, Biblia ne oferă un cadru pentru felul în care ar trebui să ascultăm la ceea ce oamenii au de spus. Această ascultare decurge din responsabilitatea noastră de a-L asculta pe Dumnezeu, deoarece toate ființele omenești poartă chipul Lui. Acest lucru este abordat indirect în pasajele care ne poruncesc să-i „socotim pe alții mai presus de noi înșine" sau să fim „smeriți și plini de compasiune".

Ascultarea este tratată și direct în Iacov 1:19, text care ne spune că fiecare om trebuie să fie „grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie". Sau în Proverbe 18:13:

> „Cine răspunde fără să fi ascultat,
> face o prostie și își trage rușinea”.

Este clar ce ne spune Biblia despre a asculta: a-i asculta pe ceilalți face parte din îndatorirea noastră înaintea lui Dumnezeu și a aproapelui.

În al treilea rând, Scriptura ne spune clar că trebuie să ascultăm cu o atenție deosebită la un anumit grup de oameni: cei înțelepți. Cuvântul lui Dumnezeu ne spune fără echivoc că a-i asculta pe oamenii înțelepți este un lucru esențial pentru binele nostru. Să luăm în considerare aceste trei pasaje din cartea Proverbe:

> „Pleacă-ți urechea, și ascultă cuvintele înțelepților, și ia învățătura mea în inimă” (Prov. 22:17).

> „Ascultă sfaturile, și primește învățătura, ca să fii înțelept pe viitor!” (Prov. 19:20).

„Urechea care ia aminte la învățăturile care duc la viață, locuiește în mijlocul înțelepților" (Prov. 15:31).

Este limpede că, pentru binele și dezvoltarea noastră, este esențial să-i ascultăm pe oamenii potriviți. Am explicat deja că acest lucru face parte din a asculta bine: să înțelegem cine este vorbitorul. Totuși, înțelepciunea din Proverbe ridică miza. Nu există cale de mijloc: fie asculți de sfatul celor înțelepți, fie ești un nebun. Iar nebunii se îndreaptă spre pierzare. Căsniciile, familiile, afacerile și bisericile lor sunt în pericol să se destrame, și chiar sufletele lor sunt în primejdie.

Scriptura ne oferă însă și o imagine pozitivă. Dacă suntem ascultători buni, a avea oameni înțelepți care să ne influențeze viața este ca și cum am avea o bijuterie frumoasă, adică un semn de bogăție și dezvoltare.

„Ca o verigă de aur și o podoabă de

> aur curat, așa este înțeleptul care mustră, pentru o ureche ascultătoare" (Prov. 25:12).

În cele din urmă, nu putem uita de mângâierea din versetele care ne amintesc că Dumnezeu ne ascultă rugăciunile, precum Psalmul 116:1: *„Îl iubesc pe Domnul, căci El aude glasul meu, cererile mele",* lucru care ne asigură că Dumnezeu este Ascultătorul desăvârșit, iar atenția Lui ne însuflețește în dorința de a asculta bine.

Este clar că Biblia are multe de spus despre ascultarea bună. Chiar și dincolo de paginile Scripturii, putem vedea multe motive importante pentru a asculta. Iar acest lucru ne determină să ne punem următoarea întrebare: Dacă este atât de important, de ce ne este atât de greu să ascultăm? Alte lucruri, precum exercițiile fizice și construirea unei cariere, sunt importante și noi le

alocăm nenumărate ore planificând cum să le facem. Dar de ce neglijăm ascultarea?

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII ȘI REFLECȚIE

1. Cum te-ai simțit după ce ai vorbit cu un ascultător slab?

2. Ce rol joacă ascultarea în comunicarea bună?

3. Sunt oamenii, în general, ascultători buni? De ce da sau de ce nu?

4. De unde știm că lui Dumnezeu Îi pasă de felul în care ascultăm?

PARTEA A TREIA.
DE CE ESTE ATÂT DE GREU?

Aș spune că există cel puțin trei motive pentru care ne este greu să ascultăm.

În primul rând, noi suntem mai interesați de noi înșine decât de alții. În fiecare dintre noi există un egoism profund, oricât de bine am încerca să-l ascundem. Dumnezeu ne-a creat ca să ne închinăm, și totuși, pentru că suntem păcătoși, de cele mai multe ori vrem să ne închinăm la noi înșine, nu la Dumnezeu. Chiar și în cazul creștinilor, acest egoism este o luptă permanentă. În cele din urmă, ascultarea ține de prețuirea și manifestarea interesului față de celălalt. De multe ori, noi nu simțim cu adevărat atât de mult interes

față de ceea ce ne spune cineva. Mintea noastră rătăcește neîncetat spre propriile lupte, poveri și neliniști, pentru că suntem prea preocupați de noi înșine.

Iar din cauza acestei atracții spre interior, *abilitățile noastre de ascultare* slăbesc. Ele nu se deteriorează pentru că ne-ar lipsi capacitatea, ci pentru că ne lipsește atitudinea spirituală care să ne liniștească inimile suficient pentru a-i acorda cu adevărat atenție unei alte persoane. Iar Scriptura arată în repetate rânduri că ascultarea bună începe cu smerenia.

O a doua dificultate frecventă este că noi suntem convinși că știm cum ar trebui să răspundem înainte de a-l asculta pe celălalt până la capăt. Gândește-te la relatarea despre portavionul USS Lincoln, despre care se spune că a fost făcută publică de șeful operațiunilor navale în anul 1995. Undeva, în

largul coastei Newfoundland, USS Lincoln a început un schimb radio cu un echipaj canadian.

Americanii au spus: „Vă rugăm să vă abateți cursul cu 15 grade spre nord pentru a evita o coliziune".

Canadienii au replicat: „Vă recomandăm să vă abateți voi cursul cu 15 grade spre sud pentru a evita o coliziune".

Americanii au spus: „Aici este căpitanul unei nave a marinei SUA. Repet: abateți-vă cursul".

Canadienii au replicat iar: „Nu, repetăm: abateți *voi* cursul".

Americanii au spus: „AICI PORTAVIONUL USS ABRAHAM LINCOLN, A DOUA CEA MAI MARE NAVĂ DIN FLOTA ATLANTICĂ A STATELOR UNITE. SUNTEM ÎNSOȚIȚI DE TREI

DISTRUGĂTOARE, TREI CRUCIȘĂTOARE ȘI NUMEROASE NAVE DE SPRIJIN. VĂ CER SĂ VĂ SCHIMBAȚI CURSUL CU 15 GRADE SPRE NORD. ADICĂ UNU-CINCI GRADE SPRE NORD, ALTFEL VOR FI LUATE CONTRAMĂSURI PENTRU A ASIGURA SIGURANȚA ACESTEI NAVE".

Canadienii au replicat în final: „Aici este un far. Dumneavoastră decideți ce vreți să faceți".

Deși este amuzantă, relatarea ne învață ceva important. Chiar dacă suntem suficient de interesați de persoana cu care vorbim, ne putem pierde răbdarea să o ascultăm deoarece tragem repede o concluzie după primele ei cuvinte sau propoziții. Astfel, restul cuvintelor pe care acea persoană le spune devin de prisos. Noi batem nerăbdători din picior, atât de dornici să ajutăm,

încât nerăbdarea noastră anulează mare parte din binele pe care cuvintele noastre l-ar fi făcut. Cuvintele celuilalt devin provocatoare, în loc să fie informative. În acest proces, încetăm să mai ascultăm și pierdem informații care ar putea fi importante și care ne-ar putea modela sfatul sau răspunsul. Așa cum am menționat deja, noi nu-i ascultăm pe oameni doar pentru a strânge informații, dar a-i asculta până la capăt este, cu siguranță, o parte importantă a ascultării bune.

Acesta este și motivul pentru care ascultarea Cuvântului lui Dumnezeu contează atât de mult: Scriptura ne învață să încetinim ritmul, să ascultăm până la capăt și să ne împotrivim impulsului de a presupune că am înțeles deja cum stau lucrurile. Învățarea ascultării Cuvântului lui Dumnezeu ne formează obiceiuri care se transferă și în ascultarea oamenilor.

În cele din urmă, adesea noi nu ascultăm bine pentru că avem limite emoționale. Această dificultate este valabilă pentru toate ființele omenești. Cu excepția lui Isus, orice altă persoană cu care vorbim are o capacitate limitată de a empatiza cu vorbitorul. Poate că ascultăm cu adevărat, suntem atenți și ne pasă de persoana respectivă, dar pur și simplu nu avem resursele emoționale necesare pentru a empatiza cu ea.

Cu toate acestea, când oboseala ne copleșește, ne putem aduce aminte că *Isus ascultă* într-un fel desăvârșit. În Evanghelii, El nu Se grăbește niciodată, nu respinge niciodată pe nimeni și nu îi evită pe cei îndureraţi, ci Se apleacă spre ei. Atenția Lui devine atât mângâierea, cât și modelul nostru. Și noi ne agățăm de fiecare verset care ne amintește că *Dumnezeu ne ascultă rugăciunile,* precum Psalmul 34:17, care ne aduce aminte de

acest adevăr: „Când strigă cei fără prihană, Domnul aude, și-i scapă din toate necazurile lor", deoarece ascultarea desăvârșită a lui Dumnezeu ne asigură că propria noastră ascultare slabă nu ne condamnă, ci ne cheamă să creștem.

Acest lucru devine dureros de evident cu cât te gândești mai mult la ceea ce înseamnă, de fapt, să asculți bine. Uneori pare ceva realizabil, dar de cele mai multe ori este o sarcină copleșitoare, mai ales în funcție de profunzimea și amploarea relațiilor tale. Totuși, ca răspuns la acest lucru, nu ar trebui să coborâm standardul nostru cu privire la ceea ce înseamnă ascultarea bună, ci mai degrabă să ne dăm seama cât de mult ne-a întinat păcatul viețile. Mai important este că ar trebui să ne dăm seama cât de mare și de milostiv este Mântuitorul pe care Îl avem, El neavând astfel de limite emoționale. Cecil Alexander,

un autor de imnuri, L-a descris astfel pe Isus:

> Inima Lui, atinsă de toate bucuriile noastre,
>
> Și care simte cu toate durerile noastre.

El nu este niciodată „cu mintea în altă parte", iar bateria Lui socială nu se descarcă niciodată. Lăudat să fie Dumnezeu! Cu toate acestea, noi ne confruntăm în permanență cu limitele noastre emoționale. Acesta este unul dintre motivele pentru care ne este atât de greu să ascultăm bine.

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII ȘI REFLECȚIE

1. În ce fel ne influențează lucrurile la care ne închinăm felul în care ascultăm?

2. De ce îți este greu să asculți?

3. Când ți se pare cel mai greu să asculți?

PARTEA A PATRA. CUM PUTEM DEVENI ASCULTĂTORI MAI BUNI?

Există multe sfaturi practice și idei utile pentru îmbunătățirea abilităților noastre de ascultare, care sunt prezentate în zeci de cărți, podcasturi și bloguri. De fapt, unele dintre cele mai utile sfaturi vin de la autori seculari. Mă gândesc la autori precum Katie Murphy și Stephen Covey, care au contribuit semnificativ la literatura despre ascultare. (Dacă dorești o introducere mai aprofundată în acest subiect, ai putea citi cartea lui Murphy, *You're Not Listening*. Deși vine dintr-o perspectivă secular, ea oferă observații pătrunzătoare.)

Acest corpus mai extins de scrieri ne aduce aminte că abilitățile bune de ascultare nu apar niciodată automat, ci ele se cultivă prin practică, smerenie și rugăciune.

După ce am citit câteva dintre aceste cărți, aș sugera două practici și patru principii pentru a deveni un ascultător mai bun.

Practica nr. 1. Deprinde-te să dai răspunsuri de susținere

O deosebire utilă din literatura populară despre ascultare este cea dintre răspunsurile de susținere și răspunsurile de redirecționare. Un răspuns de susținere dezvoltă un comentariu anterior prin empatie („O! Uau!") sau prin aprofundare („Aha, deci i-ai spus să trimită mesajul?"). Asta înseamnă să contribui la conversație, lăsând în același timp reflectorul îndreptat asupra persoanei cu care vorbești. Răspunsurile de susținere pot fi puse în contrast cu răspunsurile de redirecționare.

După cum te-ai putea aștepta, acestea presupun mutarea subiectului de la un lucru la altul. Sau, chiar dacă subiectul rămâne același, ele presupun să-ți exprimi gândurile și experiențele despre acel subiect într-un asemenea fel, încât reflectorul să se îndrepte în mod clar de la cealaltă persoană spre tine.

Răspunsurile de redirecționare nu sunt întotdeauna greșite. De fapt, nu este greu să ne imaginăm că o persoană care folosește numai răspunsuri de susținere ar fi un partener de conversație obositor. O parte a construirii relațiilor constă din împărtășirea propriilor experiențe și gânduri. Totuși, un tipar obișnuit de a readuce atenția conversațiilor asupra propriei persoane nu înseamnă că suntem ascultători buni.

Răspunsurile de susținere cultivă, de asemenea, *empatia* și *ascultarea*, deoarece ne cer să încetinim ritmul, să fim prezenți și să

afirmăm că experiența celeilalte persoane contează. Pe măsură ce exersăm acest lucru, creștem în *ascultare* și *înțelegere*, nu doar în reacție.

Practica nr. 2. Înaintea conversațiilor serioase, roagă-te și pune telefonul deoparte

Un profesor de-al meu mi-a spus odată lucrul acesta: „Cuvintele creează lumi". Deși este o pretenție expansivă, ea surprinde corect realitatea că vorbele noastre transmit un înțeles care poate modela lumea din jurul nostru. Altfel spus, cuvintele noastre sunt puternice. Având în vedere acest lucru, toate conversațiile noastre ar trebui să fie însoțite de rugăciune. Înaintea conversațiilor importante, ar fi nechibzuit să nu ne pregătim rugându-ne ca vorbele noastre să fie puține și chibzuite, ca ascultătorul nostru să ne înțeleagă corect și ca întâlnirea să

aducă roadele bune ale Evangheliei. Rugăciunea se poate prelungi chiar și în timpul conversației, prin scurte cereri interioare de ajutor adresate Domnului în acele momente. Deși este ușor de trecut cu vederea, dar este esențială, rugăciunea manifestă smerenia care recunoaște că noi nu suntem capabili să purtăm conversații dificile de unii singuri.

În plus, însă, rugăciunea ar trebui însoțită de o acțiune simplă, anume să ne punem deoparte dispozitivele electronice. Cu toții am luat parte la conversații în care cealaltă persoană își arunca privirea în jos, înspre telefon.

De fapt, cei mai mulți dintre noi am fost chiar cei care făceam asta. Faptul că ne punem deoparte dispozitivele îi transmite celuilalt că prețuim conversația cu el mai mult decât orice se întâmplă online. În loc să fim

la dispoziția a literalmente milioane (dacă nu miliarde) de oameni, noi ne restrângem publicul la o singură persoană. Așadar, întoarce telefonul cu fața în jos și lasă-l acolo. Pune-l în geantă. Pune-l pe modul „nu mă deranja". Acest lucru te va face imediat un ascultător mai bun.

Îndepărtarea factorilor care ne distrag atenția este una dintre cele mai simple modalități de a ne consolida *abilitățile de ascultare*, deoarece ne eliberează ca să le oferim celorlalți acel tip de atenție concentrată pe care atât de des ni-l dorim noi înșine.

Principiul nr. 1. Oricine merită să fie ascultat, cel puțin pentru o vreme

Când te apropii de o conversație, repetă-ți porunca din Filipeni 2:3: „În smerenie, fiecare să îl privească pe altul mai pe sus de el însuși". Aceasta este o cerință fundamentală pentru o conversație sănătoasă și unul dintre

pilonii pe care ea se sprijină. Într-o relație nouă, trebuie să crezi că persoana cu care vorbești are ceva valoros de spus. Acesta nu este un soi de sentimentalism siropos, ci o poruncă venită direct din Scriptură.

Totuși, pot exista oameni care, după un timp, se dovedesc a nu merita să fie ascultați. Scriptura include în mod clar situațiile în care evitarea sau ignorarea anumitor oameni este lucrul mai înțelept de făcut (v. Prov. 13:20; 14:7). Acest lucru nu le subminează valoarea ca persoane, dar ne învață că este posibil să pierdem încrederea pe care le-o acordăm inițial.

Faptul de a-l vedea pe fiecare om ca purtător al chipului lui Dumnezeu ne adâncește în mod natural *empatia și ascultarea*, îndemnându-ne să abordăm fiecare conversație cu demnitate, răbdare și compasiune.

Principiul nr. 2. Nu vei înțelege ce spune persoana respectivă până ce ea/el nu termină de vorbit

Într-o societate care citește titluri de știri (și pentru care 280 de caractere pare deja prea mult), este adesea cu adevărat dificil să asculți pe cineva până la capăt. Se spune că durata medie de atenție a unui om obișnuit este mai mică de 10 secunde. Și totuși, trebuie să ne formăm obiceiul de a-i asculta pe oameni până la capăt. Asta sună atât de simplu, încât parcă îți poți auzi mama spunându-ți acest lucru înainte să pleci la școală. Chiar și așa, trebuie să ne aducem aminte că trebuie să așteptăm până când persoana pe care o ascultăm termină de vorbit înainte de a ne apuca noi să răspundem.

Această disciplină ne formează în *ascultare* și *înțelegere,* amintindu-ne că înțelepciunea crește atunci când ascultăm un lucru

până la capăt (Prov. 18:13).

Principiul nr. 3. Ascultarea ar trebui să ne caracterizeze mai mult decât vorbirea

Capitolul 3 din Epistola lui Iacov ne îndeamnă să ne înfrânăm limba. Noi presupunem adesea că Iacov vrea să spună că trebuie să luăm seama la cuvintele noastre și cu siguranță că el vrea să spună și că uneori ar trebui să păstrăm tăcerea. Creștini fiind, noi vrem atât de des să ne oferim sfatul înainte de a asculta măcar, asemenea medicilor prea zeloși care prescriu medicamente după ce abia și-au aruncat o simplă privire asupra pacienților lor.

Învățarea stăpânirii de sine este o parte esențială a dobândirii abilității de *ascultare,* deoarece tăcerea, atunci când este practicată cu dragoste, deschide ușa spre empatie, claritate și înțelepciune.

Principiul nr. 4. Ascultarea este unul dintre cele mai importante instrumente ale tale în evanghelizare

Este în avantajul creștinului faptul că astăzi există foarte puțini ascultători. Atât de multe uși relaționale ni se deschid doar prin faptul că le oferim oamenilor o ureche care îi ascultă. Un studiu realizat în 2012 de profesori de la Universitatea Harvard, folosind imagistica cerebrală, a constatat că persoanele care împărtășeau informații personale despre ele însele simțeau senzații asemănătoare celor pe care le au atunci când se bucură de o masă bună (King, 12). Într-o epocă digitală caracterizată de singurătate, nu ar trebui să ne surprindă că oamenii tânjesc după conversație. Desigur, pentru ca prietenii noștri necredincioși să fie mântuiți, trebuie să le propovăduim Evanghelia. Totuși, simplul fapt de a-i asculta îți va oferi o relație mai puternică în cadrul căreia să

faci această propovăduire. Capacitatea ta de a asculta bine ar putea fi cel mai mare instrument din trusa ta de instrumente de evanghelizare.

Mai mult, în actul propriu-zis al împărtășirii veștii bune, un aspect esențial al evanghelizării ține de a înțelege cui îi vestim Evanghelia și să-i încurajăm sau să-i îndemnăm pe acești oameni în modalități folositoare.

De exemplu, lucrarea mea de evanghelizare ar trebui să arate diferit dacă vorbesc cu un creștin nominal, care locuiește cu prietena lui, față de cazul în care vorbesc cu frizerul meu hindus. Amândoi sunt oameni pierduți. Totuși, în timp ce îi ascult, scopul meu este să identific minciunile în care ei cred și să le contracarez cu adevărul Evangheliei. Nu spun acest lucru pentru a pune o presiune inutilă asupra acelora dintre noi care vestesc Evanghelia. Mântuirea celor

pierduți nu depinde niciodată de noi. Totuși, ascultarea bună este unul dintre instrumentele pe care Dumnezeu, în bunătatea Lui, le folosește pentru a-i atrage pe cei pierduți la Sine.

Evanghelizarea înrădăcinată în *empatie* și *ascultare* le arată oamenilor blândețea lui Hristos, iar evanghelizarea întemeiată pe *ascultare* și *înțelegere* ne ajută să discernem cum să aplicăm Evanghelia cu acuratețe, compasiune și adevăr.

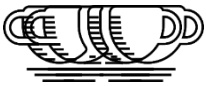
ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII ȘI REFLECȚIE

1. Ce anume te distrage pe tine de la a asculta bine?

2. De ce ar trebui să-i asculți pe ceilalți?

3. Când asculți, de ce îți este atât de ușor să întrerupi? Ce spune acest lucru despre tine?

4. Ce legătură are ascultarea cu evanghelizarea?

PARTEA A CINCEA. ÎNCOTRO MERGEM DE AICI?

Dacă acest ghid de studiu s-ar opri aici, ar avea prea puțină valoare. Desigur, am acoperit câteva frânturi de înțelepciune, dar aceste frânturi ar fi asemenea ingredientelor de pe o pizza rece, așezată într-un cuptor întunecat, fără să fie încălzit, dacă nu am pune laolaltă întreaga imagine printr-o ascultare bună.

Iată de ce trebuie să ajungem la principiul care însuflețește ascultarea. Ce anume îi dă viață acestui schelet pe care l-am analizat? Cum putem noi, creștinii, să oferim ceva mai bun decât cărțile de dezvoltare personală despre ascultare?

Aceasta este problema legată de toate sfaturile lumii despre ascultare. Există multe idei și sfaturi foarte bune. Eu te-aș încuraja să cumperi un exemplar din cartea *You're Not Listening* de Kate Murphy sau să citești capitolul lui Stephen Covey despre ascultare din cartea lui, intitulată *Seven Habits of Highly Effective People*. Dar, în cele din urmă, acești autori nu ne oferă decât motivații egoiste pentru a asculta. Ei spun că ascultarea îți va aduce prietenii care te fac să te simți bine „în interior". Ascultarea te va ajuta să-ți construiești rețeaua de relații. Ascultarea îți va permite să influențezi oamenii și să urci spre noi culmi profesionale. În ciuda tuturor observațiilor lor pătrunzătoare, fiecare dintre acești autori pornește de la o stare de sărăcie emoțională. Ei îți sugerează să asculți pentru a te umple pe tine însuți. Mai mulți prieteni. Mai multă influență. Așa cum spunea Carnegie.

Ceea ce face din cineva un bun ascultător este faptul că îi pasă cu adevărat. A-l iubi pe celălalt (cu adevărat) presupune să-l asculți. Fără acest lucru, aplicarea principiilor și practicilor despre care am discutat până acum ar fi ca și cum ai revopsi o mașină fără motor. Pentru un observator întâmplător, asta ar putea trece drept ascultare bună, dar oricine se apropie își va da seama că mașina aceea nu va ajunge nicăieri. De fapt, oricât de pricepuți ne-am simți în a părea interesați de ceilalți, noi suntem la fel de pricepuți să-i depistăm pe ascultătorii falși. Observăm privirile aruncate spre telefon, întreruperile și răspunsurile de redirecționare constante. Dacă inimile noastre nu sunt cu adevărat schimbate pentru a-i iubi pe ceilalți, nimic din toate acestea nu ne va fi de folos.

Așadar, cum învățăm să ne pese de ceilalți? Esența problemei este aceasta: un ascultător

bun se formează din interior spre exterior. Nu vei asculta niciodată cu adevărat bine atât timp cât scopul tău principal este să-i impresionezi pe ceilalți sau pe tine însuți. Poate că vei da impresia că asculți bine, dar lasă pe cineva să se apropie de tine, și își va da seama cum stau lucrurile cu adevărat. Cu toții avem nevoie de o inimă schimbată de Evanghelie. Evanghelia este mesajul care ne mută simțămintele de la noi înșine la Hristos.

Ce este Evanghelia? Este mesajul că, „pe când eram morți în greșelile noastre", Hristos a venit să-Și dea viața pentru noi. Deși suntem falimentari din punct de vedere moral înaintea lui Dumnezeu, El ne-a privit cu dragoste și a plătit cel mai mare preț pentru a ne aduce la Sine. Nu vei fi niciodată un bun ascultător dacă nu petreci timp privind la Dumnezeul care Își ascultă poporul cu îndurare. Nicăieri nu este acest lucru mai

clar decât în cartea Psalmilor. Dumnezeu Își pleacă urechea iar și iar pentru a auzi strigătul psalmistului (de exemplu în Psalmii 6:9; 18:6; 34:17; 120:1). Până nu-ți dai seama că Dumnezeu te-a ascultat atunci când meritai cel mai puțin și ți-a răspuns cu cea mai profundă empatie, har și dragoste, pur și simplu nu le poți oferi celorlalți acel fel de ascultare după care ei tânjesc atât de mult.

Așadar, cufundă-te în cartea Psalmilor. Petrece o oră citind Psalmii și observă de câte ori vezi că Dumnezeu Își ascultă poporul. Gândește-te apoi la viața lui Hristos. În drum spre Ierihon, Hristos S-a oprit când l-a auzit pe cerșetorul orb implorând milă. El I-a ascultat pe ucenicii Săi în timp ce ei se certau cu privire la cine să fie cel mai mare dintre ei și, deși i-a mustrat, i-a învățat cu răbdare cum arată adevărata măreție în Împărăția lui Dumnezeu. Dă-ți seama că tu

ești cerșetorul orb și ucenicul egoist. Și bucură-te că același Isus care a manifestat o bunătate și o răbdare incredibile în acea zi este același ieri, azi și în veci.

Observă, de asemenea, felul în care acest lucru te ajută, de fapt, să devii un ascultător bun. Dacă inima ta nu este plină de combustibilul Evangheliei, nu vei putea oferi răspunsuri bune cu consecvență. Dacă asculți cu atenție doar ca să te simți mai bine, interesul tău față de ceilalți va dura doar atât timp cât te simți superior din punct de vedere moral sau cât crezi că ești o persoană bună.

Tot astfel, nu vei putea niciodată să oferi acel tip de critică ce definește o relație sănătoasă. Acest lucru ar pune în pericol chiar premisa pe care se bazează acțiunile tale. Și totuși, tocmai acest lucru va face relația să se ofilească.

Vrei să devii un ascultător mai bun? Cufundă-te în fiecare zi în Evanghelia harului. Lasă Cuvântul lui Dumnezeu să locuiască din belșug în tine. Ce se va petrece apoi? Dumnezeu însuși locuiește în inimile noastre prin credință. Inimile noastre sunt transformate încet, dar sigur, în inimi pline de grijă și căldură. Nu în inimi care se gândesc mai puțin la noi înșine sau mai mult la noi înșine, ci în inimi care se gândesc mai puțin la noi înșine. A ști că Dumnezeu te-a ascultat atunci când meritai cel mai puțin te poate modela și să te facă un ascultător bun.

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII ȘI REFLECȚIE

1. Ce legătură are Evanghelia cu felul în care ascultăm?

2. Dumnezeu ne ascultă. Cum ar trebui să influențeze acest lucru felul în care noi îi ascultăm pe ceilalți?

PARTEA A ȘASEA. DIFERITE TIPURI DE ASCULTARE

După ce am abordat mai pe larg subiectul ascultării, vreau să ofer câteva gânduri succinte despre câteva tipuri specifice de ascultare.

ASCULTAREA PREDICILOR

Rutina săptămânală a unui creștin își atinge punctul culminant în adunarea din ziua Domnului. Slujba aceasta își atinge propriul punct culminant atunci când unul dintre prezbiterii desemnați ai bisericii îi învață pe copiii lui Dumnezeu din Cuvântul lui Dumnezeu.

S-au vărsat oceane de cerneală pentru a explica principiile corecte ale predicării, și totuși există o sarcină corespunzătoare căreia i se acordă puțină atenție: ascultarea predicilor! Cei mai mulți dintre noi nu vor predica niciodată în bisericile noastre, dar vom asculta sute sau chiar mii de predici. Așadar, cum ascultăm bine aceste predici?

1. Pregătește-te de-a lungul întregii săptămâni

Pentru cei mai mulți dintre noi, pregătirea pentru a auzi Cuvântul lui Dumnezeu într-o duminică echivalează cu exercițiile de întindere a mușchilor înaintea unei curse. În drumul agitat spre biserică, ne-am putea ruga ca Dumnezeu să ne deschidă urechile și să ne smerească inimile. Sau, dacă biserica ta alocă timp pentru acest lucru în cadrul slujbei, s-ar putea ca rugăciunea să nu ajungă nici măcar până la călătoria cu mașina. Dar,

asemenea unei sesiuni de încălzire musculată, această practică nu este nici pe departe tot ce îți trebuie pentru a fi pregătit în ziua cursei.

Pregătirea pentru a auzi Cuvântul lui Dumnezeu predicat duminica presupune și antrenamentele zilnice necesare pentru a te pregăti pentru intensitatea mai mare a zilei de duminică. Rutina zilnică de a te așeza sub autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu este aceeași rutină pe care o urmăm duminica, dar în privat și (posibil) pentru un timp mai scurt. Asemenea unui alergător, dacă sari peste aceste practici, nu vei fi în formă și nepregătit la linia de start. Așa cum trupul unui alergător își pierde în permanență condiția fizică dacă nu se antrenează, inimile noastre devin lipsite de prospețime și egocentrice atunci când nu petrecem timp în Cuvântul lui Dumnezeu. Voința noastră se calcifiază și

devine fragilă, lăsându-ne încăpățânați și reci față de cuvintele Tatălui nostru.

Din fericire, remediul este simplu: ia-ți Biblia, pleacă-ți inima spre Cuvântul Lui (Ps. 119:36) și fă câteva ture în jurul blocului. Când picioarele tale vor ajunge la linia de start în dimineața de duminică, pista de alergare va fi bine bătătorită, iar inima ta va fi gata de cursă.

(Pe scurt, multe biserici își încurajează membrii să citească de-a lungul săptămânii pasajul din care se va predica în duminica următoare. Deși nu este ceva esențial, aceasta este o practică utilă pe care te-aș încuraja să o adopți.)

2. Concentrează-te

Din punct de vedere practic, una dintre cele mai mari piedici în calea ascultării bune a unei predici este distragerea atenției. Munca,

oboseala și relațiile tensionate (unele dintre ele poate chiar în câmpul tău vizual), toate acestea ne solicită neîncetat atenția, în timp ce (uneori) glasul predicatorului pare tot mai îndepărtat.

Deși cer sacrificii, există soluții la aceste probleme. Anunță la locul tău de muncă faptul că duminică dimineața nu ești disponibil timp de două ore. Acest lucru poate să nu fie posibil, în funcție de etapa din viață în care te afli sau pur și simplu de profesia ta. Totuși, cei mai mulți dintre noi pot face acest lucru. Dacă colegii sau șeful te întreabă de ce, atunci ce ocazie mai bună ai putea avea să mărturisești valoarea pe care o acorzi relației tale cu Hristos? Dacă îți este greu să te deconectezi de la locul de muncă, cere ajutorul lui Dumnezeu. Oprește-ți telefonul sau pune-l pe modul silențios. Peste ani de zile, oricare ar fi efectul minor pe care

acest lucru l-ar putea avea asupra carierei tale (dacă va exista vreunul), el nu se va putea compara cu binele veșnic al ascultării Cuvântului lui Dumnezeu predicat.

Acordă prioritate somnului în noaptea de sâmbătă. Din nou, aceasta este o ocazie de a le mărturisi celor din jur ce prețuiești mai mult: nu somnul în sine, ci atenția acordată Cuvântului lui Dumnezeu. Vino la biserică bine odihnit. Iar dacă ai nevoie, nu fi atât de pios încât să refuzi ajutorul unei cești de cafea. Aceștia sunt pași simpli care te ajută să asculți bine.

3. Respectă Cuvântul lui Dumnezeu

Începe predica. Off! Omul acesta are o voce foarte enervantă. Nici măcar nu-și expune ideile coerent. Exegeza lui este clară, dar să-l asculți este ca și cum ai mânca un baton proteic fără gust. Astfel de gânduri sunt ceva obișnuit în diminețile de duminică. De

multe ori, observațiile acestea nu sunt cu totul greșite, iar predicatorul nu este fără vină dacă felul lui de prezentare seamănă într-adevăr cu mestecatul cretei.

Totuși, niciuna dintre aceste critici nu ar trebui să fie în prim-planul gândurilor noastre atunci când un predicator se ridică la amvon. Metoda principală pe care Dumnezeu a rânduit-o pentru ca noi, creștinii, să fim învățați cu regularitate este auzirea Cuvântului Său predicat în contextul unei biserici adunate împreună.

În fapt, Dumnezeu le-a dat bărbaților calificați autoritatea și responsabilitatea de a le explica membrilor poporului Său sensul Cuvântului Lui. Aceasta este o sarcină înfricoșătoare și minunată în același timp.

Totuși, sarcina pe care El a dat-o poporului Său este la fel de solicitantă: acceptați autoritatea păstorilor din biserica voastră și

auziți autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu prin învățătura lor.

4. *Fii un berean*

Pe de altă parte, creștinii au și responsabilitatea extraordinară de a evalua și de a stabili dacă învățătura pe care o aud de la amvonul bisericii lor este adevărată. În sala principală de studiu biblic din biserica în care am copilărit, erau niște litere din vinil care acopereau unul dintre pereții principali, și pe el scria: „... au primit Cuvântul cu toată râvna și cercetau Scripturile în fiecare zi, ca să vadă dacă ce li se spunea, este așa" (F.A. 17:11). Ce exemplu minunat ne-au lăsat frații și surorile noastre bereeni cu atât de mult timp în urmă! Ei au respectat Cuvântul lui Dumnezeu, au pornit de la presupunerea că cei care îi învățau aveau intenții bune, dar apoi au cercetat ei înșiși Cuvântul lui Dumnezeu pentru a vedea dacă vorbele

lui Pavel erau adevărate. Aceasta face parte din responsabilitatea noastră preoțească în cadrul noului legământ al lui Dumnezeu: trebuie să învățăm să înțelegem noi înșine Cuvântul lui Dumnezeu pentru a proteja biserica și, în cele din urmă, pentru a ocroti Evanghelia (1 Petru 2:9).

5. *Discută, roagă-te și amintește*

În cunoscutul roman al lui C. S. Lewis, *The Silver Chair* [Tronul de argint], Eustace și Jill pornesc într-o călătorie pentru a găsi un prinț dispărut. Înainte de a pleca, îl întâlnesc pe nobilul Aslan pe vârful unui munte înalt, unde acesta le dă câteva semne care îi vor ajuta să-și împlinească misiunea. El îi instruiește cu grijă să repete aceste semne în fiecare seară, ca nu cumva să le uite și să rătăcească pe cale. El i-a avertizat și că, odată ce vor pleca de acolo, aerul va deveni mult mai dens și mai cețos. Când îi trimite

la drum, el îi îndeamnă astfel: „Amintiți-vă semnele!"

Creștini fiind, noi avem nevoie de modalități prin care să ne amintim acele semne. În mod obișnuit, dimineața de duminică este cel mai clar moment al săptămânii. Bisericile locale sunt avanposturi ale Cerului și ale realității viitoare a Împărăției lui Dumnezeu care va să vină. Când suntem acolo, zărim mici frânturi, dar reale, din ceea ce este cu adevărat și din ceea ce va fi cu adevărat viitorul nostru. Totuși, de îndată ce ieșim pe ușă, se lasă din nou ceața și ne este atât de greu să ne aducem aminte de acele semne.

Din acest motiv, ar trebui să ne formăm obiceiuri regulate care să ne aducă aminte ce am auzit duminică dimineața. Pe lângă studiul nostru biblic obișnuit, ar trebui să ne facem un obicei regulat din a discuta predica

de duminică la prânz, după întâlnirea bisericii. Pune-ți pe telefon o notificare care să-ți amintească să te rogi pentru un anumit rod al Duhului, pe baza a ceea ce ai auzit în predică. Întreabă-i pe creștinii mai în vârstă din biserica ta cum meditează ei la o predică de-a lungul săptămânii. Există multe obiceiuri care ne vor ajuta să ne amintim acele semne. Sau, ca să folosim cuvintele lui Dumnezeu, ei ne vor ajuta să nu uităm cum arătăm când ne privim în oglindă (Iacov 1:22-25).

ASCULTAREA VORBĂREȚULUI ȘI A CELUI TIMID

Cu toții cunoaștem oameni care au tendința să vorbească prea mult. De asemenea, cu toții cunoaștem oameni pentru care fiecare propoziție este ca și cum ar da naștere unui copil. Așa cum am văzut deja, pentru a-i asculta bine pe ambele tipuri de oameni, trebuie să fim conștienți de persoana pe care

o ascultăm.

1. Evaluează

Fă cumva să îți dai seama ce fel de persoană este cea cu care vorbești. Acest lucru va cere mult efort atunci când vorbești cu o persoană timidă. Dar va trebui să-ți dai seama dacă este tăcută pentru că se simte nesigură sau pur și simplu pentru că așa este constituția ei. În mod asemănător, dacă dialoghezi cu un vorbăreț, îți vei dori să afli dacă firea lui vorbăreață se datorează faptului că este emoționat în preajma ta sau dacă are o fire expansivă, care ține de personalitatea lui. Aceasta face parte din procesul de a ajunge să cunoști acea persoană.

2. Adaptează-te

Dacă persoana în cauză este un vorbăreț, fii dispus să-l întrerupi. S-ar putea să-ți dai seama că, pentru a contribui la o conversație

(sau pentru a o transforma într-o conversație), trebuie să te implici în modalități care altfel ar putea părea forțate. Dacă cineva este foarte tăcut, pe de altă parte, fii dispus să suporți tăcerile stânjenitoare. Petrece timp gândindu-te la întrebările potrivite pe care să le pui. Oamenii tăcuți devin foarte pricepuți la a evita întrebările, dar întrebarea potrivită poate străpunge acea armură. Fii dispus să stai în tăcere pentru a vedea dacă acea persoană se va deschide.

3. Acceptă

La un moment dat, a iubi o persoană tăcută sau vorbăreață poate însemna pur și simplu să-i accepți felul de a fi și fie (1) să asculți mai mult decât de obicei, fie (2) să vorbești mai mult decât de obicei. Este bine să-i provocăm pe oameni și să-i încurajăm să crească, așa cum am descris mai sus. Totuși, vine un moment când trebuie să acceptăm

felul de a fi al unei persoane și să fim dispuși să suportăm noi înșine o parte din acel cost.

ASCULTAREA CRITICILOR

Așa cum am discutat deja, a asculta bine presupune să îți dai seama pe cine asculți. În acest caz, este util să ne gândim la oameni plasându-i în câteva categorii diferite. În era digitală de astăzi, există o mulțime imensă de oameni care nu te cunosc și totuși au acces la tine și (în funcție de cât de publică este viața ta) pot comenta public în evaluarea pe care ți-o fac. Apoi există oameni care te cunosc personal. În final, există cei care te cunosc cel mai bine.

În primul rând, criticile venite de la străini se bazează adesea pe motivații sau fapte care pur și simplu nu sunt adevărate. Din nou, în funcție de cât de public îți trăiești viața, pot exista zeci sau sute de oameni care comentează despre viața ta. Aceste comentarii ar trebui să

aibă cea mai mică greutate pentru noi, deși tind să aibă efectul opus. Este tentant să ne simțim mulțumiți de noi înșine în fața acestor critici nedrepte, și uneori ne simțim ca niște victime sau martiri. Dar, chiar și atunci când încercăm să ignorăm zgomotul, trebuie să ne aducem aminte că și noi am vorbit probabil ca niște nebuni despre oameni pe care nu-i cunoșteam.

Cu totul altfel stau lucrurile când te confrunți cu critici din partea unor oameni care te cunosc cu adevărat. Adesea există un sâmbure de adevăr în critica venită de la cineva pe care îl cunoaștem. Trebuie să fim dispuși să acceptăm că suntem falibili și să ne cercetăm gândurile, acțiunile și motivațiile. Uneori, acest lucru ne va ajuta să creștem. Alteori, ne putem da seama că aceste critici sunt cu adevărat neîntemeiate. Oricum ar fi, trebuie să avem smerenia de a asculta și de a ne

cerceta pe noi înșine.

Când ne confruntăm cu criticile celor mai apropiați prieteni ai noștri (în special ale celor credincioși mai în vârstă), ar trebui să luăm aminte. Dacă cineva te critică cu bunătate, acest lucru ar trebui să-ți atragă atenția. De fapt, dacă reușește să te critice fără să o facă aspru, ar trebui să remarci acest lucru. Apropie-te de acea persoană. Adu-o în cercul tău restrâns de prieteni. Nu mulți oameni sunt dispuși să fie atât de sinceri și iubitori încât să îți spună adevărul, străduindu-se totodată să nu te rănească.

Ce faci dacă te confrunți cu critici repetate din partea unui prieten apropiat sau a soțului ori soției? Amărăciunea devine o ispită foarte mare în acest caz. Acest fel de dezacord este atât de otrăvitor mai ales în bisericile noastre. John Newton a tratat această situație într-o scrisoare, spunând următoarele:

Dacă îl consideri pe [potrivnicul tău] un credincios, deși foarte greșit în privința subiectului dezbaterii dintre voi, cuvintele lui David către Ioab cu privire la Absalom sunt foarte potrivite: „Purtați-vă blând cu tânărul Absalom, pentru mine!" Domnul îl iubește și îl îngăduie; prin urmare, nu trebuie să-l disprețuiești sau să te porți aspru cu el. Domnul te îngăduie și pe tine în același fel și Se așteaptă să arăți blândețe față de ceilalți, având în vedere cât de mult ai nevoie tu însuți de iertare. Peste puțină vreme vă veți întâlni în Cer, iar atunci îți va fi mai drag decât îți este acum cel mai apropiat prieten de pe Pământ. Anticipează în gândurile tale acel moment și, chiar dacă vei considera necesar să te împotrivești greșelilor lui, privește-l personal ca pe un suflet pereche, alături de care te vei bucura pentru totdeauna în Hristos.

Critica este întotdeauna greu de primit. Dar, când ne aducem aminte dragostea lui Dumnezeu și deosebim cine este cel care ne critică, ea nu trebuie să ne doboare. În schimb, critica poate deveni un instrument de creștere și o amintire a dragostei lui Dumnezeu.

ASCULTAREA LAUDELOR

Oricât de greu ar fi să asculți criticile care ți se aduc, laudele sunt mult mai periculoase, și există mai multe motive întemeiate în acest sens. În primul rând, mândria este adânc înrădăcinată în inimile celor mai mulți dintre noi, astfel că avem nevoie de puțină încurajare pentru a avea o părere înaltă despre noi înșine. În plus, de obicei noi acceptăm foarte ușor orice laudă. În timp ce am putea analiza criticile până în cele mai mici detalii, noi acceptăm laudele fără să acordăm atenție prea detaliată. În

timp ce primim criticile cu nuanțe și discernământ, îmbrățișăm laudele ca și cum ar fi pe deplin întemeiate. În cele din urmă, cei mai mulți dintre noi suntem înfometați după laudă și afirmare. Puține lucruri ne vor întuneca judecata la fel de mult ca un șuvoi de laude nemeritate.

Lauda este o substanță puternică. Așadar, cum putem să o ascultăm bine?

Îngăduie-mi să sugerez câteva modalități:

În primul rând, *ia în considerare cine îți vorbește*. Noi revenim iar și iar la această temă. Vine lauda de la un credincios matur? De la un proaspăt creștin? De la cineva asupra căruia ai autoritate? De la cineva a cărui viață dorești să o imiți? Dacă știi cine vorbește, vei putea cântări cuvintele lui.

În al doilea rând, *îndreaptă lauda în altă parte atunci când este potrivit.* Dumnezeu merită întotdeauna lauda supremă pentru

viețile și acțiunile noastre. În afară de asta, există întotdeauna și alți oameni cărora le datorăm mult. De ce le mulțumesc întotdeauna sportivii, actorii și muzicienii părinților lor atunci când primesc un premiu? Pentru că în acel moment devine cu totul evident că ei nu ar fi putut ajunge acolo fără ajutorul celor dragi. Așadar, îndreaptă lauda spre alții atunci când este potrivit acest lucru.

În al treilea rând, *acceptă lauda și mergi mai departe*. Uneori, merităm într-adevăr laude măsurate. În bunătatea Lui, Dumnezeu ne ajută uneori să facem lucruri deosebite pentru Împărăția Lui. Deși meritul suprem Îi revine Domnului, poate fi potrivit uneori să primim laudele pentru ceea ce am făcut. În aceste cazuri, ar trebui să evităm tendința de a atrage și mai multă atenție asupra noastră negând în public orice lucru demn de laudă. Mulțumește-I Domnului pentru ceea

ce ți-a îngăduit să faci și mergi mai departe. Așa cum avem tendința să respingem criticile din capul locului, avem tendința inversă de a zăbovi asupra laudelor. Amintește-ți că ele nu te vor mulțumi niciodată. Mulțumește-I Domnului și mergi mai departe.

În al patrulea rând, *adu-ți aminte că lauda lui Dumnezeu este supremă și cea mai răsunătoare.* Creștin fiind, lauda după care trebuie să tânjești cel mai mult este lauda lui Dumnezeu. În Hristos, noi am fost împăcați cu El și asigurați de dragostea Lui. O parte din datoria noastră zilnică de creștini este să ne amintim acest lucru. Lauda își va pierde puterea ademenitoare față de tine atunci când știi că ai deja aprobarea din partea lui Dumnezeu. Iar dacă vei persevera, într-o zi vei auzi aceste cuvinte: „Bine, rob bun și credincios".

Deși tocmai am petrecut ceva timp analizând diferite tipuri de ascultare, sper că poți vedea că a le practica bine presupune, în mare parte, aceleași abilități. Să asculți în tăcere. Să empatizezi. Să răspunzi cu chibzuință. Acestea sunt în continuare abilitățile care pot face din tine un ascultător bun.

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII ȘI REFLECȚIE

1. Ți se pare dificil să asculți predicile? Dacă da, de ce?

2. Te identifici mai mult cu vorbărețul sau cu persoana timidă? Pe care dintre ei îți este mai greu să îl asculți?

3. Cum ai răspuns criticilor în trecut?

4. De ce este uneori mai greu să primești laude decât critici?

ÎNCHEIERE

Dă-mi voie să te duc înapoi în vechiul dormitor din Apache Junction, Arizona, unde a început acest ghid de studiu. Imaginează-ți că ai putea călători înapoi în timp pentru a asculta o seară în care Zach își spunea poveștile. Sper că acum am fi de acord asupra câtorva lucruri.

În primul rând, sper că ai fi de acord că eu eram un ascultător slab. *Eram* tăcut. Dar... de obicei nu empatizam cu poveștile care mi se spuneau, iar răspunsurile mele nu erau chibzuite. Mai mult, nici nu mă gândeam să-l întrerup uneori pentru a interveni cu propriile mele gânduri sau pentru a explica ce

simțeam.

În al doilea rând, sper că putem cădea de acord asupra felului în care ar fi putut arăta o ascultare bună în acel moment: să mă bucur de poveștile lui, participând la entuziasmul lui și făcând și eu un efort de a contribui. Ascultarea mea nu ar fi fost o tăcere temătoare sau frustrată, ci o ascultare mulțumită și caracterizată de răspunsuri de susținere care s-ar fi construit pe povestea spusă și ar fi îmbogățit-o.

În final, sper că putem cădea de acord că există un motiv important pentru care nu am ascultat bine. Este același motiv pentru care eu (și probabil și tu) încă ne luptăm în fiecare zi să ascultăm bine. Nu am lămurit pe deplin în inimile noastre realitatea identității noastre în Hristos și caracterul Dumnezeului căruia Îi slujim. Numai zăbovind adânc asupra acestor lucruri vom

deveni ascultători buni. Fii convins că Dumnezeu te ascultă. Chiar așa este. În fiecare zi, pe ploaie sau pe soare, într-o zi bună sau într-una rea, El te ascultă. Lasă acest lucru să te modeleze și să te facă un ascultător bun în timp ce tu însuți îi asculți pe ceilalți.

MAGNA GRATIA

Noi vestim Evanghelia harului

Asociația MAGNA GRATIA este o organizație creștină non-profit care își concentrează eforturile pe proclamarea Evangheliei prin literatură consecventă doctrinar, prin evanghelizare și echiparea bisericilor evanghelice de limba română.

Dacă ai fost binecuvântat citind această carte, poți ajuta la binecuvântarea altor credincioși, astfel:

1. Recomandă mai departe această carte!
2. Scrie o recenzie pe pagina noastră de internet de unde ai descărcat această carte.
3. Vizitează pagina noastră de internet la **magnagratia.org** și află mai multe despre lucrarea noastră, și citește GRATUIT cele peste 450 de cărți ale unora dintre cei mai buni autori creștini din istorie.
4. Rămâi conectat la noutățile MAGNA GRATIA vizitând profilele noastre de social media și abonându-te la noutăți pe email, așa încât să fii anunțat când publicăm resurse noi.
5. Roagă-te pentru noi.
6. Donează și ajută-ne să mergem mai departe. Donațiile se pot face online pe pagina noastră de internet.

Pentru orice alte informații, scrie la contact@magnagratia.org.

magnagratia.org

